

Universitätsbibliothek Paderborn

Œcumenica Cathedræ Apostolicæ Avthoritas

Reding, Augustin

[Ort nicht ermittelt], Anno M.DC.LXXXIX.

§. II. Adversariorum argumenta referuntur ac expenduntur cum suis responcionibus, & conclusione super ijs reflexiva.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38717

De Apost. erga SS. Canones potestate. 431

commissae autoritatis Quocunque ligandi &
solvendi potestas?

S. II.

*Adversariorum argumenta referuntur ac
expendantur cum suis responsibus, &
conclusione super ys re-
flexiva.*

ADVERSARIOS HIC VOCAMUS, QUI EX UTRAQUE
parte versantur in extremitate, per no-
stratem denique conclusionem reducendā ad
conveniens aliquid moderamen.

*ARGUMENTUM I.
Adversariorum.*

EX Canonistis quām plures, speciatim Ab-
bas in Cap. Proponit. n. 20. De concess. prae-
bend. Felinus in Cap. Ecclesiarum. n. 19. & 20.
De confit. affirman simpliciter, jus Divinum
posse à Papa dispensari: fundamento hujus
assertionis sua desumpto ex Christi Domini
verbis Matth. 16. dicentis ad Petrum: *Quod-
unque solveris super terram, erit solutum & in
celis.* Ex his enim verbis colligimus, Papæ
esse facultatem ac potestatem dispensandi in
juramentis & votis, & in matrimonio rato.
Et hinc in talibus relaxationibus Pontifex
uitur verbo dispensandi, quo manifestè insi-
nuatur, non per solam declarationem, sed per
dispensationem tolli vincula ejusmodi.
Similiter spirituale matrimonium inter Episco-
pum & Ecclesiam suam sponsam esse Juris Di-
vini, auctoritate tamen Pontificia relaxabile,
sua dispensabile, constat ex cap. *Inter corpora-
lia. De Translat. Episc.* At Pontificem solven-
do studi vinculum, non uti potestate humana,
sed Divinā, id est, Divinitus concessā, pa-
tet ex eodem Canone.

Agnoscenda igitur est in Pontifice potes-
tas quādam Divina, vi cuius possit relaxare
Jus Divinum, non quidem in omnibus, sed
in aliquibus præceptis, uti advertit Sanchez
cit. n. 6. pro hoc dignoscendo talem statuens
regulam; quod aliqua sint præcepta Divina,
quorum relaxatio in nullo excogitabili casu
possit expediens esse, cujusmodi sunt de non
fornicando, de honorandis parentibus, de
servandis formis Sacramentorum divinitos
institutis: econtra vero alia sint præcepta
Divina, qua licet in universum expediant, in
aliquo tamen particulari casu possint non ex-
pedire, & sic admittere dispensationem; ve-
lat in juramentis, votis, matrimonio rato, &
similibus.

Responsio.

IN illis Christi Domini verbis apprime ob-
servandum est, quod Apostolica Petro, ejus-
que Successori commissa authoritas non abso-
lutè protendatur ad quocunque homini in-
existens vinculum, sed ad solendum *Quod-
unque super terram.* Quod ergo Summus
Pontifex solvere potest Juris vinculum, hoc
de illo genere esse debet, quod est super ter-
ram, adeoque fundatum in aliquo hominis
Ecclesiæ subjecti actu morali,

Objecatio.

INstari potest ex parte adversa. Hanc re-
sponsionem videri nixam illâ Theologorum
distinctione, quâ censem, discernendum esse
in jure Divino, quatenus unum sit *absolutè de-
rivatum ex Dei arbitrio*, qualia sunt Divina
præcepta sive naturalis juris, sive institutionis
Christi, quoad Sacra menta & similia; alterum
vero sit ortum à voluntate humana, atque ex
bujus duntaxat suppositione incipiat exerce-
re suam ex jure Divino obligationem: cuius-
modi est votum & juramentum. Anne igitur
in hoc posteriori saltē juris Divini generē
locus esse potest strictè ac propriè dicta dispen-
sationi per Summum Pontificem faciendæ?

Responsio.

Sunt equidem ex Theologis & Canonistis,
speciatim Richardus in 4. dist. 38. à q. 9. in
Corp. & ad 1. ac Hostiensis Cap. Non est. n. 1.
de votis, qui di lo posterioris juris Divini
genere admittunt, posse fieri propriè dictam di-
spensationem, seu relaxationem, ducti eo ar-
gumento, quod solvendi potestas Pontifi-
cia protendatur super quocunque in terris
Moralis ortum trahente ex libero homini ar-
bitrio. Verum Divus Bonaventura in 4. dist.
38. art. 2. q. 3. & Glossa in cit. Cap. Non est.
Verbo. Authoritate. arbitrantur, ne in hoc qui-
dem juris Divini genere posse à Papa fieri
propriam dispensationem, sed declarationem
duntaxat. Quid ergo hæc in re sentiamus,
inferius in nostrate conclusione exponemus.

*ARGUMENTUM II.
Adversariorum.*

ARgumentari licet 2. ab auctoritate Divi
Thomæ quodlibeto 4. art. 3. in Corp. & 1.
2. q. 97. art. 4. ad 3. & aliorum ejusdem se-
quacium Theologorum, simpliciter negantum,
posse Papam in jure Divino saltē propriè
dispensare. Etenim dispensatio ab inferiore
circa legem superioris facta justam cauam
necessariò exigit, At in lege Di-
vinâ non potest ista causa, ob quam di-
spensatio fiat. ista probatur. Quia
cum Deus Optimus Maximus omnes viderit
casus & cauas, qui sub lege Divinâ caderet
debeant, & Divina voluntas, à quâ humana
lex proficitur, sit omnino immutabilis;
ideo planè sequitur; tum quod, si aliquo casu
volvit legis præceptum manere, iustissimum
sit, ut maneat, & justum esse non possit, ut
auferatur ab inferiore. Tum quod, si econ-
tra nolit Deus, ut lex pro aliquo casu parti-
culari teneat, nequeat intelligi ejus relaxa-
tio per Pontificem facienda. Consequens
igitur est, dispensationem propriam, que le-
gis vinculum tollat, circa præcepta Divina
legis à Summo Pontifice fieri
non posse.

l. i. 3

Ob-

Objectio.

9. Instari potest ex parte adversa. Ex prædicta rationis fundamento videri probatum, quod in jure Divino *absoluto* complectente præcepta non tantum *naturalia*, sed etiam *positiva*, Legis præterim *gratia*, nec non *Sacramentorum*, alteriusve rationis institutiones in Ecclesia a Christo *immediatae* factas, ne quidem interpretatio per modum Epiketæ locum habeat.

Responsio.

10. Ita profecto sentiendum videtur, sed magis firmatur in sequenti conclusione, eod quod institutio per Christum definita tum circa materiam & formam Sacramentorum, tum circa Hierarchicum Ecclesiae ordinem, vi cuius debeat omnes esse sub uno capite, nec non potestatis tam Ordinis, quam Jurisdictionis subordinatio, constat omnino in indivisibili, nec adeo mediante Epiketæ, admittat in substantiis variationem aliquam.

CONCLUSIO.

11. Nullum prorsus Jus Divinum potest *Formaliter* relaxari per dispensationem Summi Pontificis, quamvis huic erga Jus Divinum ex suppositione voluntatis humanæ obligatorium, sit potestas *indirecta*, vi cuius non *Formaliter* in se ipso, sed *Materialiter* ex parte materiae solvatur juris Divini obligatio.

Explicatur ex prædictis Christi Domini verbis: *Quocunque solveris super terram, erit solum in celis*. Ex his namque verbis constat, duplice vinculi per claves Pontificias solubilis assignari formalitatem, ita ut altera sit super terram, in ipsis scilicet hominibus Papæ universalis Jurisdictioni subjectis; altera vero sit in Cælis, in ipsa scilicet voluntate Divinâ, sùmum *Physice* causality, tum *Moralis Domini* efficaciam obligationem in homines inducente. Hoc autem sit quandoque ex absoluta Divini Domini potestate, quandoque vero ex hypothesi prævia alicuius à voluntate humanâ liberè posita actionis, velut actus peccaminosus est Divini adversus peccatorem odij concitativus, ex vi cuius odij Divini fit homo obnoxius privationi gratia sanctificantis ac premiorum; cuiusmodi proinde reatus etenim est ex jure Divino, id est, Divina voluntatis, ejusque Domini efficaciam de se omnino immobili, ut tamen sit supponens voluntariam hominis actionem. Similiter Jus Divinum ex voto & juramento ortum, *formaliter* nihil aliud importat, quam voluntatis Divina spontaneas vi voti, seu juramenti Deo oblatis promissiones & obligations, ex sui tum Domini, tum Prima per Juramentum interposita Veritatis motivo acceptas, & firmas habentis efficaciam: ex qua proinde voluntatis Divinae immobili efficaciam oritur morale

de voto reddendo, ac re jurata verificanda debitum, ut sic *formaliter* importans obligationem tum Divini per voti redditionem Dominii recognoscendi, tum Divina per jurementum adductæ Veritatis reverenda. In ejusmodi proinde, ad reatum ex peccato contractum subeundum, nec non ad Divinum Dominum ex voto recognoscendum, & ad Primam Veritatem ex vi juramenti debite reverendam, iuribus Divinis *Formaliter*, pro Deo inexistunt, nihil per se loquendo, habet potestatis Pontifex Summus. Nihilominus ista jura Divina non ex *absoluto* Dei Dominio, sed ex peccati, seu voti, vel juramenti suppositione, actionis, vel passionis alicuius exactivo, fundantur super materiam, qua est sub clavibus Summi Pontificis; ut mox demonstrabitur.

PROBATIO I.

Desumpta ex potestate solvendi vincula peccatorum.

Etenim materia Divinae iustitiae vindicativa subiecta, hominisque adeo sub Divinae vindicationis judicio ac jure constituta, noscuntur esse peccata *moraliter* perseverantia. Hæc autem potestatis Pontificis per jurisdictionem vi *Sacramentalis* absolutionis exercitam *directe* ea auferre potentis clavis esse subiecta, constat ex fide. Eo ipso autem, quod materia, super quæ Divina vindicationis jus est fundatum, sit ablata, ut sic cessat istud jus Divinum, non quidem in se *Formaliter*, sed *Effectivè*, quod effectus feliciter vindicationis. Quare Ecclesia super istud jus Divinum non quidem habet per se ac directe potestatem ullam, potest tamen istud *Effectivè* spectatum, tollere *indirecte* per materiam huic juri subiectæ subtractionem; Christo Domino insinuante, si Pontifex solvet vinculum, quod est super terram, peccati scilicet moraliter perseverantis reatum, ex consequenti quali fore solutum & in calis.

PROBATIO II.

Perita ex potestate solvendi vota & juramenta.

Etenim materia, super qua jus Divinum ex voto, seu juramento quasi partum fundatur, est actio quædam voluntatis nostræ liberè obligatoria. Eo ipso autem, quod homo baptizatus quoad actiones suas *moralis* sit sub jurisdictione Papæ, oportet, actiones voti & juramenti, non quidem *Physicaliter*, sed *Moraliter*, atque adeo quoad moralis sui perseverantiam, esse subiectas Pontificis potestatis: quare Papæ est potestas solvendi illas morales voti & juramenti actiones, carumque moralis perseverantiam. Hæc ipsis vero solutio, que non potest fieri ab querationib[us] causâ, in eo se tener, quod per motivi altioris sub ipsam obediens Pontifici debita consummandi applicationem, materia

vix

De Apost. erga SS. Canones potestate. 433

voti seu juramenti reddatur inepta, ita ut sub tali, partim secundum rei naturam, partim secundum congruam obedientiam Pontifici debite subjectionem, perfectioris virtutis motivo materia ejusmodi non jam sit de meliori bono. Unde ipsam voti & juramenti materia tunc per Pontificis potestatem etenus solvit super terram, ut consequenter, per indirectum in cœlis etiam, in ipsam voluntate Divinâ, non intelligatur amplius stare acceptatio materie per votum oblatum, tanquam melioris boni. Constat igitur, qualem jus Divinum ex suppositione libera hominis actiones resultant, non quidem formaliter sit dispensabile per Pontificem, materialiter tamen ex parte materie etenus sit subjectum hujus potestati, ut consequenter, ac per indirectum mediante Pontificis potestate, intelligatur, non quidem Formaliter in se ipso, sed Effectivè tolli jus Divinum. Unde etiam fit, cum juris Divini absoluti obligatio etiam passiva non radicetur in homine, sed diffundatur præcisè ex Divina voluntatis absoluto Domino, neque Papa aduersus istud Dominum, eisque causitatem, atque adeo effectum, ex hac præcise, non vero hominis voluntate promanante habet aiquid potestatis, non posse etiam materialiter suspendere in jure Divino absoluto.

§. III.

Corollarium finale.

4. Coronis loco visum est operæ pretium, hic attexcere ex singularibus rationibus per decurium exponendis, ab Authorē tract. de libert. Ecclesiæ Gallicane lib. 6. cap. 3. motam questionem; Vtrum Papa habeat immediatam jurisdictionem super Ecclesiæ universæ fidèles? Explicatur quæstionis hujus status. Patentur equidem omnes Catholici datum à Christo Summis Pontificibus in persona B. Petri curam, & potentiam invigilandi super reliquos Ecclesiæ Pastores, maximè ut talia semper in fides & Religio. Pascit oves meas Jo. ann. 21. Rogavi pro te Petre, ut non deficiat fides tua, & tu aliquando conversus confirma fratres tuos. Luc. 22. Sed videntur aliqui dubitare, utrum illa Romanorum Antislitum authoritas solum circa Pastores veleatur, ut illi gregibus suis attendant, illolque, ac scipios juxta præscriptas à Christo, & ab Ecclesia universa, regulas gubernent: an vero etiam ad fideles, Praelatis inferioribus subditos, sece extenda, dum superiores immediati suis officiis non deflent. Concedunt enim, Summum Pontificem postea aliorum defectus supplere extra ordinem, dum ordinariæ viæ non luptentur.

5. In quo deposita esset Romani Pontificis authoritas, non satis clare statim omnibus perspectum fuit. Quia enim perfectionum tempore, vel schismatum, aliarum calamitatum, impedita erat exterior Capitis cum membris communio, stante tamen interna fidei, & charitatis unione, vix à Romano

Pontifice ad alios præsertim remotos Pastores, aut greges primis tribus facultatis aliud, quam quadam Episcopatæ, pervenire potuit. Quamobrem Episcopi populos, ac le ipsos à tanto tempore suo iudicio, vel cum aliorum consilio regere soliti, Papæ autoritatem ab imponentibus, quibus distinta fuerat, solaram, non tam subito excepterunt, sed alij citius, alij tardius, nunc in illo, nunc in illo capite, prout se offerebat occasio: donec integrum libertatem consecuta, suum ubique robur obtinuit; quamquam varijs motibus, modò ex Hæreticorum, modò ex Schismaticorum, modò ex Monachorum, qui ab Ecclesia non desciverant, parte, impeti nunquam deslit.

Et ne contra institutum nostrum extra Galliam evagemur, non defuerunt in eo Regno, qui Summi Pontificis Primum à Christo fundatum confitentes, id tantum muneris, & potestatis ei assignarent, ut daret operam, ne Pastores à proprijs suis officijs recederent: ceterū non posse Papam, nisi propter illorum negligentiam, aut malitiam in foro externo causarum iudicium ad se trahere; sed tunc tantum eas judicare, cum ad le per appellationem, aut aliam viam juridicam essent devolutæ; nec in foro interno penitentia Sacramentum per se, vel per alios conferre, renitentibus proprijs Pastoribus; eandem ferè, nec majorem in omnes Provincias Romano Pontifici, quam unicuique Metropolitano in suam provinciam, facultatem tribuentes.

Hujus opinionis præcipuum videtur esse fundamentum, quod, cum Episcoporum jurisdictione a Christo ipso immediate profixa erit, non possit eam Summus Pontifex vel tollere, vel immuinere, nec statutum à sponso Ecclesiæ ordinem confundere; cuius potius servandi causa, majorem ceteris accepit potestatem.

ILLATIO I.

Refutatoria prætælii fundamenti.

NON illa duntaxat sententia, quæ jurisdictionem Episcoporum dicit, esse immediate à Christo, falsitatis alibi probanda est merito redarguenda, sed hoc etiam posito, minimè tamen concessio, ita refellitur præmissum fundamentum. Quemadmodum enim Episcoporum jurisdictione immediata in omnes suarum Dioecesum fideles, quibus particulares Parochi præsumt etiam iure Divino, ut plures Scriptores Gallicani volunt, Ecclesiæ illarum particularium ordinem non pervertit, quamvis Episcopus possit non solum invigilare, ut Parochi officijs suis rite fungantur, sed etiam Parochianos per se gubernare, illorum confessiones per se, vel per Confessarios Delegatos audire, aliaque omnia officia Parochialia gerere. Ita non sequetur Ecclesiastica Hierarchia confusa, eti Summus Pontifex in aliorum Episcoporum Dioecesibus functiones omnes Episcopales per se, vel per alios exercendi habeat facultatem.